असुरेन्द्रं महाप्राज्ञं धर्म्माणामागतागमं। बलिः पप्रच्छ दैत्येन्द्रं प्रह्लादं पितरं पितुः। १०३०
॥ बलिरुवाच ॥ क्षमा खिच्छ्रेयसी तात उताहो तेज इत्युत। एतन्मे संशयं तात यथावद्ब्रूहि पृच्छते।
श्रेयो यदत्र धर्म्मज्ञ ब्रूहि मे तदसंशयं। करिष्यामि हि तत्सर्व्वं यथावदनुशासनं।
तस्मै प्रोवाच तत्सर्व्वमेवं पृष्टः पितामहः। सर्व्वनिश्चयवित्प्राज्ञः संशयं परिपृच्छते।
॥ प्रह्लाद उवाच ॥ न श्रेयः सततं तेजो न नित्यं श्रेयसी क्षमा। इति तात विजानीहि द्वयमेतदसंशयं।
यो नित्यं क्षमते तात बहून् दोषान् स विन्दति। भृत्याः परिभवन्त्येनमुदासीनास्तथाऽरयः। १०३५
सर्व्वभूतानि चाप्यस्य न नमन्ते कदाचन। तस्मान्नित्यं क्षमा तात पण्डितैरपवादिता।
अवज्ञाय हि तं भृत्या भजन्ते बहुदोषतां। आदातुञ्चास्य वित्तानि प्रार्थयन्तेऽल्पचेतसः।
यानं वस्त्राण्यलङ्कारान् शयनान्यासनानि च। भोजनान्यथ पानानि सर्व्वोपकरणानि च।
आददीरन्नधिकृता यथाकाममचेतसः। प्रदिष्टानि च देयानि न दद्युर्भर्त्तृशासनात्।
न चैनं भर्त्तृपूजाभिः पूजयन्ति कथञ्चन। अवज्ञानं हि लोकेऽस्मिन् मरणादपि गर्हितं। १०४०
क्षमिणं तादृशं तात ब्रुवन्ति कटुकान्यपि। प्रेष्याः पुत्राश्च भृत्याश्च तथोदासीनवृत्तयः।
अथास्य दारानिच्छन्ति परिभूय क्षमावतः। दाराश्चास्य प्रवर्त्तन्ते यथाकाममचेतसः।
तथाच नित्यमुदिता यदि नाल्पमपीश्वरात्। दण्डमर्हन्ति दुष्यन्ति दुष्टाश्चाप्यपकुर्व्वते।
एते चान्ये च बहवो नित्यं दोषाः क्षमावतां। अथ वैरोचने दोषानिमान् विद्ध्यक्षमावतां।
अस्थाने यदि वा स्थाने सततं रजसावृतः। क्रुद्धो दण्डान् प्रणयति विविधान् स्वेन तेजसा। १०४५
मित्रैः सह विरोधञ्च प्राप्नुते तेजसा वृतः। आप्नोति द्वेष्यताञ्चैव लोकात् स्वजनतस्तथा।
सोऽवमानादर्थहानिमुपालम्भमनादरं। सन्तापद्वेषमोहांश्च शत्रूंश्च लभते नरः।
क्रोधाद्दण्डान् मनुष्येषु विविधान् पुरुषोऽनयात्। भ्रश्यते शीघ्रमैश्वर्य्यात् प्राणेभ्यः स्वजनादपि।
योपकर्त्तॄंश्च हन्तॄंश्च तेजसैवोपगच्छति। तस्मादुद्विजते लोकः सर्पाद्वेश्मगतादिव।
यस्मादुद्विजते लोकः कथं तस्य भवो भवेत्। अन्तरं तस्य दृष्ट्वैव लोको विकुरुते ध्रुवं। १०५०
तस्मान्नात्युत्सृजेत्तेजो नच नित्यं मृदुर्भवेत्। काले काले तु संप्राप्ते मृदुस्तीक्ष्णोऽपि वा भवेत्।
काले मृदुर्य्यो भवति काले भवति दारुणः। स वै सुखमवाप्नोति लोकेऽमुष्मिन्निहैव च।
क्षमाकालांस्तु वक्ष्यामि शृणु मे विस्तरेण तान्। ये ते नित्यमसंत्याज्या यथाप्राज्ञैर्मनीषिणः।
पूर्व्वोपकारी यस्ते स्यादपराधे गरीयसि। उपकारेण तत्तस्य क्षन्तव्यमपराधिनः।
अबुद्धिमाश्रितानान्तु क्षन्तव्यमपराधिनां। न हि सर्व्वत्र पाण्डित्यं सुलभं पुरुषेण वै। १०५५
अथ ये बुद्धिजं कृत्वा ब्रूयुस्ते तदबुद्धिजं। पापान् स्वल्पेऽपि तान् हन्यादपराधे तथाऽनृजून्।
सर्व्वस्यैकोपराधस्ते क्षन्तव्यः प्राणिनो भवेत्। द्वितीये सति बध्यस्तु स्वल्पेऽप्यपकृते भवेत्।
अजानता भवेत् कश्चिदपराधः कृतो यदि। क्षन्तव्यमेव तस्याज्ञः सुपरीक्ष्य परीक्षया।
मृदुना दारुणं हन्ति मृदुना हन्त्यदारुणं। नासाध्यं मृदुना किञ्चित्तस्मात्तीव्रतरं मृदु।